

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografa”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăgi nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

O nouă alianță.

După-cum spunem la alt loc al „Foi”, săptămâna trecută s'a adus știri despre o alianță (tovărășie) nouă, încheiată între Anglia și Japonia. Alianța aceasta este unică în felul ei, căci nu s'a mai întemplat până acum, ca un stat european, locuit de oameni, cari aparțin raselor albe, să facă tovarășie în scris cu un stat din Asia, ai cărui locuitori s'întin de rassa mongolică.

Isvorul acestei alianțe a fost teama de Rusia. Statul acesta uriaș a cuprins deja de mult preste a treia parte din Asia. Cum însă posesiunile lui s'întind cea mai mare parte în zona ghețoasă de nord și partea din zona stempărată nu poate răsufla nicăiri înspre mează-zi la o mare, ca astfel să poată desface produsele pământului, bărbații rusești de stat s'au nizuț totdeauna să se estindă spre mează-zi. Un drum s'întin pe cale a-și deschide spre Oceanul indic, în care se află și India, colonia cea mai mare și mai bogată a Angliei. Aceasta, care vede în ori-ce înaintare pe mare a unui stat o primejdie pentru comerțul ei cel uriaș, ține pe Rusia de cel mai mare și mai primejdios dușman al ei și se folosește de ori-ce mijloc chemat a împedea Rusia în progresul ei. Și mai amenințată i-s'a părut poziția, când a aflat, că Rusia lucră într-acolo, ca să iee dela China printr'un fel de contract Mangiuria. China, slăbită în urma războaielor Boxerilor și a războiului cu Europeanii, de altă parte nefiind spriginită de nime era pe aci să impli-

nească cererea Rusiei, care avea să câștige astfel, fără multă trudă, o țeară cât Austro-Ungaria, plină de mine de aur și de cărbuni și afară de aceea cu porturi bune lângă Oceanul-pacific. Rușii făcuseră deja cale ferată prin Mangiuria și așteptau numai subscrierea contractului cu China, când telegraful vesti încheierea alianței între Anglia și Japonia.

Japonia, cel mai civilizat stat din Asia, se aseamănă încâtva cu Anglia. E un stat compus din mai multe insule, a căror populațiune deasă se ocupă cu agricultura, industria și comerțul. Japonezii, deși de viață mongolică, s'au lăpădat de vre-o 40 de ani încoace de barbaria lor și au primit cultura europeană, așa că și la ei astăzi comunele s'întin pline cu școli, orașele cu fabrici și prăvălii. Au universități ca și cele din Europa, armata le e întocmită ca și cele europene, ceea-ce s'a văzut și în războiul din 1894 ce l-au avut cu China. Fiind populațiunea așa de deasă, producțiunea așa de mare, Japonia încă e silită să caute loc, unde să-și desfacă mărfurile și cel mai potrivit i-se pare a fi China. Asta însă e cu puțință numai cât timp statul acesta va fi neatârnat. De aici vine, că interesele Japoniei s'au întâlnit cu ale Angliei, căci amândouă ar încapa prea bine în China, și interesele comune le-au sigilat cu o alianță. La Japonia a mai putut lucra în favorul acestei alianțe și mândria de rasă, că Japonezii de rasă mongolă fiind nici-când nu pot vedea cu ochii buni cum țeri locuite de oameni de viața lor ajung sub stăpânirea Albilor.

Rusia se arată nepăsătoare față de această alianță, cari i-ar putea zădărnici o parte din planurile ei în Asia. Poate nădăjduiește, că nu peste mult cei doi prieteni de azi se se iee de păr. Și asta e cu puțință, cunoscută fiind lăcomia engleză, care nu suferă bucuros pe cineva la blidul englez.

În Anglia cântă și se veselesc, ceea-ce nu e mirare după atâtea lovituri ce au primit în anii din urmă și mai ales dela un popor mic la număr, cum s'întin Burii. Pentru Japonia alianța e un mare câștig nu numai material, dar și moral, căci prin ea un stat asiatic a fost recunoscut de egal îndreptățit cu cele europene și acestea vor trebui să țină de aici înainte în afacerile lor externe cont și de el.

Congresul Turcilor tineri.

După-cum am amintit în numărul trecut, Turcii tineri au ținut în zilele de 4-9 Febr. n. un congres la Paris. În acest congres Turcii tineri au adoptat o moțiune, prin care protestează contra regimului actual din Turcia, cerând restabilirea constituțiunii, ceea-ce ar asigura un regim de drept și de libertate în imperiul otoman pentru toate popoarele. Moțiunea reamintește totodată puterilor datorice, ce o au, de a favoriza executarea tratatelor cu Turcia, încât să poată profita toate naționalitățile din imperiu. Armenii au făcut rezerve în ce privește restabilirea regimului constituțional din Turcia, care ar fi protivnic intereselor armenesti.

FOITA.

Poesii populare.

Din Cetea.

Adunate de Nicolae Muntean.

Vreau să strig o strigătură
 Să s'audă-n curmătură:
 Foaie verde din măgură
 Care fată-i rea de gură,
 Atuncea să se mărite
 Când n'a avè nici un dinte.

Foaie verde lemn domnesc
 Stau în loc și mă gândesc:
 Că cu cine să trăiesc.
 Dar' nu pot trăi mai bine
 Ca cu mândra lângă mine,
 Căci ea mă grijește bine
 Cu guriță și smochine.

Dare-ar Dumnezeu să dea
 Cel fără mândră să peie,
 Să trăiască cel cu mândra
 Până i-s'a sparge țundra.

Foaie verde iarbă grasă,
 Mândra mea e mănioasă,
 Mănioasă nu de mult,
 C'a văzut că vreau s'o uit,
 'I mănăie și năcaz,
 C'a văzut că o s'o las.

De cin' dorul să lipește
 Nici mâncarea nu-i țienește,
 Și de mine s'a legat
 Nici aseară n'am cinat,
 Nici deseară n'oi cina
 De nu ved pe mândruța.

Foaie verde de trifoiu
 Lelița lui Vrăbioiu,
 Umblă pe drum smernică
 Că-i beată de palincă.

Din țeara Hațegului.

Culese de Martin Szilla, june, Puj.

Frunză verde mărăcine
 Ce are lumea cu mine,
 Stricăciune n'am făcut
 Și-am iubit ce mi-a plăcut,
 Dac'-oi fi și-oi mai trăi
 Tot pe plac îmi voi iubi.

Câte fete merg la joc
 Toate-așteaptă să le joc,
 Dar' amarul le-o putea
 C'abia joc pe mândra mea.

Trandafir brașovenesc
 După cine mă topesc,
 După mândra dintr'alt sat,
 Că-i dulce la sărutat
 Da-i mai albă ca o floare,
 Inima de drag mă doare,
 Și-i mândra ca un bujor,
 Când o ved gândesc că mor.

Din Bucovina. Un fapt îmbucurător ni se vestește dela frații din Bucovina. Anume în 13 Februarie n. s'a făcut alegerea de deputat dietal în districtul Câmpulungului. Candidatul partidului poporal român a fost vrednicul și entusiastul protopresbiter din Vatra-Dornei, George Balmos. Frații bucovineni s'au prezentat la urnă în cea mai deplină solidaritate, astfel că părintele Balmos a fost ales deputat cu unanimitate de voturi. Faptul acesta este cu atât mai îmbucurător pentru noi, fiindcă după-cum se știe, până acum frații noștri din Bucovina erau desbinați în două partide, cari de multe ori se paralisau în acțiunea lor. Această alegere este un semn de împăcare a spiritelor, ceea-ce ne cauzează o neșpusă bucurie și nouă, cari totdeauna am privit ou drag și interes la lupta națională a fraților noștri din frumoasa Bucovină.

CONVENȚIE CU ROMÂNIA. Ziarele ungurești aduc știrea, că ambasadorul austro-ungar din București, contele Pallavicini, a adresat o notă guvernului român, în care îl invită să se declare: dacă România e aplecată a menține și pe mai departe convenția comercială existentă cu Austro-Ungaria. Nota accentuează totodată, că întru cât România n'ar abdice convenția până la 31 Decembrie 1902, ea se consideră de valabilă până la 1904, fără a se mai face o nouă învoială.

Scandal în reichsrath. Ședința de Vineri, 14 Februarie n. a parlamentului austriac a fost furtunoasă. Lueger, șeful antisemișilor, a atacat cu violență pe milionarii evrei din Viena, dovedind că au adunat fonduri dela public pentru ultimele alegeri politice.

Socialiștii au prezentat dovezi, că antisemișii au avut fonduri dela preoți și dela mănăstiri.

Pe când Lueger vorbea, liberalii și socialiștii își strigau cuvinte insultătoare și erau să se încaseze aproape. Din fericire au fost despărțiți.

Din Sardinia.

Culeasă de d-șoara Iulietta Coman, inv.

Cântă puiul oucului
Pe marginea plugului,
Așa cântă de frumos,
De plugul stă-n brazdă jos,
Așa cântă de cu jele,
De plugul meu nu mai mere.
Auzi mândră cucul cântă
Eși până-n deal de 'l ascultă,
De 'ți-o cânta cucul bine,
Trage nădejde la mine,
De 'ți-o cânta cucul rău,
Frunza și codru-i al tău,
Nădejdea la Dumnezeu.

Din Bratfalău.

Culese de Nicolae Paștiu, învățător.

De te-ai duce cât te-ai duce
Ce 'ți-e rînduit te-ajunge,
Și de-ai mere cât ai mere
Ce 'ți-e rînduit nu pere.

Cântă mândro să te-aud,
Să 'mi treacă de dor curînd,
Cântă mândro s'aud eu,
Să-'mi treacă de dorul tău.

Tumultul și schimbul de insulte a durat șapte ore. Discursurile oratorilor nu se mai auziau.

În sfîrșit s'a făcut ear' liniște și s'a continuat discuția asupra proiectului căilor ferate bosniace.

O decisiune principiară. Orașul Fiume la alegerile comunale a luat poziție, ca acei alegători, cari nu aparțin comunității fiumane, să nu poată lua parte la alegeri. În urma unui recurs forul suprem administrativ, sub presidenția lui Wekerle Sándor, a adus o decisiune principiară în sensul căreia faptul, că anumiți cetățeni nu au competență în vre-o comună, nu-i împedecă în eseriarea dreptului electoral în comuna respectivă, dacă sînt introduși în listele electorale.

Din dietă. În ședința de Vineri a camerei ungare deputații independenți Komjathy și Visontai au anunțat două interpelațiuni urgente, adresate ambele ministrului president, din incidentul călătoriei moștenitorului nostru de tron la Petersburg. Komjathy întrebă, dacă guvernul a participat la stabilirea planului acestei călătorii, conform datorinței sale constituționale, și că adevărat e, că archiducele n'a vrut să primească în audiență pe ministrul ungar a latere, împedecându-l prin aceasta la îndeplinirea datorinței și dreptului lui constituțional. Visontai cere lămuriri, dacă ministrul a validat interesele maghiare cu prilejul acestei călătorii, dacă poate comunica scopul ei, dacă poate asigura, că nu e plănuț nimic, ce ar pute atinge interesele speciale ale Ungariei. Mai întrebă în fine, că pentru-ce n'a fost nici un Maghiar în suita archiducelui, ca să se învedereze poziția de stat independent a Ungariei.

Urcarea listei civile. „Vossische Ztg.” e informat din Budapesta, că în cercurile politice se vorbește despre proiectul de-a se urca lista civilă a M. Sale cu 4 milioane de cor. anual, nefiind suficiente sumele de până acum pentru trebuințele curții imperiale-regale. Din cele 4 milioane, două ar reveni Ungariei, ear' două Austriei. Să afirmă, că proiectul de lege în această chestie e terminat deja și va fi prezentat în curînd parlamentelor.

Dela Ligă. Mai mulți distinși patrioți naționaliști din regatul liber român s'au angajat la o serie de conferențe publice în folosul Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor. Seria conferențelor va fi începută mâine, în 2/15 Februarie de ilustrul profesor universitar Gr. G. Tocilescu.

Autonomia catolică. După o pauză de trei săptămâni, Luni, în 17 l. c. s'a întrunit de nou congresul catolic regnicolar. La ordinea zilei a fost dezbateră în special a proiectului comisiunii de 27. S'au primit §-ii 21—35 cu mici modificări. În legătură cu §. 21, în care e vorba despre parochii, s'a iscat o interesantă discuție asupra întrebării, că numirea rom.-catolic sau rom.-

cat. de rit latin și grec e mai potrivită. Congresul a acceptat punctul de vedere al arhiepiscopului Samassa, că toți catolicii, cari stau sub supremația Papei, sînt romano-catolici, fie de rit latin, grec sau armean.

Învingerea poporalilor. Marți a fost alegerea de deputat în Zsámbokrét, cerc devenit vacant în urma opțiunii lui Rákovszki István. Agitația a fost foarte mare atât din partea guvernamentalilor cât și a partidului poporal. Lupta s'a terminat cu învingerea poporalilor, ales fiind Major Ferencz, fost deputat în ciclul trecut, dar' căzut la alegerile generale.

Caragheorgevici și Sârbii. Zilele trecute deputatul radical Ciosici și soții au adresat în scupoină o interpelație privitoare la agitațiunile aderenților prințului Petru Caragheorgevici. Ciosici a întrebat pe prim-ministrul Vuici, că are cunoștință despre răspândirea de broșuri, călindare, proclamații etc. cari periclitează dinastia și tronul Obrenovicilor; că suflul acestor mișcări e fostul prim-ministru Gheorghevici din Viena și că ce are de gând să facă guvernul pentru a pune capăt acestora.

Congres sârbesco. În biserica sârbească se agită deja de mult necesitatea ținerii unui congres. După-cum se vede din foile sârbești, deja s'au făcut pașii necesari pentru convocarea congresului bisericesc. Între obiectele puse la ordinea zilei, pe lângă afacerile patriarhului Brancovici, va fi și alegerea de episcop în Timișoara. Noul statut organic însă probabil nu va ajunge la discuție.

DIN LUME.

Serbia.

Cu conducerea provisoră a ministerului de culte și instrucție publică a fost însărcinat ministrul de justiție Stamenovici.

La înmormântarea fostului ministru Taușanovici a ținut deputatul radical Jivovici o vorbire, în care a atacat dinastia. Din cauza aceasta se părea demisionarea întregului cabinet neîncunjurabilă. În ședința clubului guvernamental s'a reprobato această vorbire, așa că criza pare înlăturată.

Germania și Statele-Unite.

Riporterul din Washington al ziarului „Köln. Ztg.” a fost imputernicit din partea unui înalt funcționar să declare, că America consideră venirea prințului Heinrich ca-și-când ar veni însuși împăratul Wilhelm. Această călătorie va strînge într'adevăr și mai mult legăturile de amicitie între cele două popoare.

Convenția anglo-japoneză.

„Deut. Petersburger Zeitung” comentând tratatul anglo-japonez zice, că guvernul rusesc dorește și dînsul menținerea statului quo în estremul Orient și integritatea teritorului Chinei și Coreei. În aceste condițiuni tratatul anglo-japonez n'are nici un caracter contrar intențiunilor Rusiei.

Ziarul »Herold« se exprimă în același sens și zice, că guvernul rusesc a fost în mod leal informat de intențiunile Japoniei.

Correspondentul din Londra al ziarului »Vossische Zeitung« află, că afară de tratatul de alianță, despre care s'a anunțat, există între Anglia și Japonia și o convențiune militară.

Funcționarii supremi chinezi, între ei și prințul Cing, s'nt foarte mulțumiți de convenția anglo-japoneză. Cing a anunțat, că nu va mai pertracta cu însărcinații ruși asupra convenției plănuite cu privire la banca ruso-chineză.

Anglia și Transvaalul.

Intr'un discurs ținut în adunarea liberalilor din Liverpool a declarat lordul Rosebery, că răspunsul la nota olandeză a fost potrivit și demn, e însă întrebare dacă n'ar fi fost mai bine să se fi luat guvernul lui Krüger în considerare și să se fi permis delegaților să meargă la Africa. Impută guvernului că nu se gândește la viitor, când Englezii vor trăi la un loc cu Buri.

Reuniunea germană pentru ajutoarea Burilor a hotărît să dea numai decât 300.000 marce pentru Buri. Cu jumătate din suma aceasta se vor cumpăra diferite mărfuri și cealaltă jumătate va fi dusă la locul destinat prin bărbați de încredere.

În ultimul consiliu de miniștri s'a discutat din nou eventualitatea încheierii păcii cu Buri.

Majoritatea cabinetului a persistat în deciziunea de a nu se acorda o amnestie complectă rebelilor africanderi.

Chamberlain a mai ținut un discurs, în care a accentuat mărimea Angliei și dragostea, cu care ar îmbrășișa pe Buri, dacă s'ar supune. Una îl nedumerește, aversiunea statelor de pe continent față de Anglia. Anglia e însă, zice el, ori-când în stare să-și câștige stima lor.

După o statistică a foii olandeze »Korr. Underland« Buri au avut în Decembrie 308 lupte și anume în Transvaal 125, în Oranie 102, în Țeara-Capului 75 și în Natal 6.

Representantul bur Dr. Müller a sosit în New-York, ca să prezente preșidentului Roosevelt o scrisoare din partea lui Krüger, care cere intervenția Statelor-Unite.

Kitchener a esilat pentru totdeauna din Africa-de-sud 25 conducători buri.

După un raport al lui Kitchener, Buri au obținut o nouă victorie. În luptă Englezii au pierdut 11 morți și 40 răniți.

Știri mărunte.

Prințul Conoie din Corea a ținut o vorbire, în care pledează pentru o alianță cu Anglia.

Kitchener va sosi în Aprilie la Londra. Să zice, că va fi trimis la India.

O telegramă din Ianina anunță, că Turcia a refuzat să concedeze înființarea de școli italiene și a unei poste italiene acolo.

Deficitul bugetului Germaniei va fi de 70 mil. marce, mai mare de cum a fost vreodată până acum.

Insoțire pentru valorisarea laptelui în Seliște.

— 17 Februarie n. a. o.

În ziua primă a Rosaliilor din anul 1900, dl Petru Drăgits a conchemat pe fruntașii și locuitorii comunei Seliște la o consfătuire publică, spre a se sfătuși cu toții despre pornirea unor lucrări nouă în comuna aceasta. Roadele acestei consfătuiri au fost, că s'a dat trup unei »Reuniuni de înmormântare« constătătoare din 600 de membri și unei »Societăți de înfrumusețare« a locurilor publice din Seliște, unica și prima societate română de felul acesteia.

Tot în această consfătuire, zelosul convocător al ei a arătat, că între ocupațiunile de căpetenie ale timpului de astăzi ocupă un loc de frunte chestiunile economice de tot felul, chemate a procura și sporii locuitorilor isvoarele de venit, de bogăție, și basat pe faptul că ocupațiunea principală a locuitorilor din această comună și din cele din jur e »economia de vite«, pentru-ca aceasta să fie ridicată la o stare mai înfloritoare, și pentru-ca produsele ei să aibă mai mare valoare, recomandă înființarea unei »tovărășii pentru valorisarea laptelui«.

Deși ideia aceasta a fost cu bucurie primită de mulțimea prezentă, totuși ea nu a luat trup, pe de o parte fiindcă nu erau aflate modalitățile finanțării ei, pe de altă parte, ca la ori-și ce inovațiune se ivise în publicul mare fel de fel de temeri pesimiste asupra existenței ei.

Ideia însă de atunci începând a fost într'una discutată și frământată așa zicând de publicul mare, urmarea căreia a fost, că numărul »prijinitorilor ei« a crescut tot mai mare.

Văzând dl Petru Drăgits aceasta, în conștelegere cu dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia au conchemat la o conferință intimă pe d-nii Dr. Nicolae Comșa, Dr. Nicolae Calefariu, Constantin Herția, Dumitru Banciu, Ioan Banciu, Mihail Ittu și Ioan Chirca, cari după o amănunțită discutare și înțelegere împreună au hotărît, ca »pentru de a contribui la ridicarea bunei stări a populațiunii în mijlocul căreia trăese, iau inițiativa pentru întemeierea unei însoțiri în Seliște pentru valorisarea laptelui«.

Spre a se constata aproximativ numărul spriginitorilor acestei însoțiri s'a făcut un apel pentru înscriere, și dovedindu-se că în timp de tot scurt, numai din Seliște s'au însinuat la vre-o 200 de membri, ear' fruntașii comunelor vecine au asigurat, că și locuitorii comunelor lor s'nt gata în număr mare a da concursul lor, inițiatorii au convocat pe ziua de 2/15 Februarie adunarea generală de constituire a însoțirii plănuite.

În această zi la orele 4 p. m. în »sala festivă« a școlii se adunase o mulțime de membri înscriși, bărbați și femei. În absența dlui protopresbiter, adunarea este deschisă de către domnul Drăgits, care într'o vorbire lungă, spusă la înțelesul tuturor, arată scopul, însemnătatea și ținta acestei adunări.

Dl Dr. Comșa, după-ce prin pilde dovedește și d-za beneficiile acestei însoțiri pentru obște, prin cuvinte căldu-

roase îndeamnă pe numărul public a sprigini și primi noul izvor de venit, ce i-se îmbie.

După-ce publicul present să declară a sprigini noua însoțire și a intra în șirul membrilor ei, dl Drăgits prezentează spre votare un proiect de statute ale însoțirii.

După-ce cei 27 paragrafi ai statutului s'nt cetiți și explicați amănunțit, statutul se votează cu unanimitate.

Cred de a fi de interes pentru publicul mare amintirea la acest loc a dispozițiilor principale din acest statut:

Scopul însoțirii este valorisarea în modul cel mai avantajos a laptelui de vacă acuirat dela membri, prin fabricare de unt și de brânză, eventual prin vânzarea de lapte smântânit sau nesmântânit.

Însoțirea se înființează pe timp nedeterminat și-și începe activitatea îndată-ce firma ei va fi improtocolată și publicată din partea tribunalului.

Membru poate fi ori-și-cine, bărbat sau femeie și numărul membrilor este nedeterminat.

Principalul drept al membrului e: valorisarea laptelui dela vacile sale prin însoțire, ear' datorințele principale s'nt: a solvi la casa însoțirii prețul părților fundamentale — à 40 cor. subscrise;

a preda spre manipulare și valorisare însoțirii laptele destinat spre vânzare;

a observa regulamentul însoțirii despre timpul de muls, manipularea și predarea laptelui;

a garanta pentru obligamentele însoțirii: cu părțile fundamentale subscrise și până la formarea fondului de rezervă ou o sumă egală a capitalului fundamental, cu garantarea unei sume egale a prețului nominal a părților subscrise;

a rămâne membru al însoțirii, după deplina achitare a părților fundamentale subscrise, — cari se pot achita chiar și în solviri de rate lunare în sumă de o soroană — cel puțin încă cinci ani.

Serviciile membrilor direcțiunii și ai consiliului de supraveghere, cari resoalvă afacerile însoțirii în primii oiași ani au să fie gratuite.

Din venitul curat, după-ce s'au plătit cele 5% pentru părțile fundamentale, în rîndul întăiu se formează un capital de rezervă. După crearea acestuia 50% din venitul curat se împarte ca dividende membrilor, 25% să pun la dispoziția direcțiunii pentru distribuirea de premii economice, și 25% să adaog la capitalul de rezervă. E de remarcat, că întreg venitul curat al însoțirii să adaoge la fondul de rezervă atâta timp, până ce acest fond va fi egal cu capitalul fundamental.

Interesele capitalului de rezervă să estradau an de an epitropiei protopresbiterale a tractului ort. răs. al Seliștei pentru crearea unui fond cultural filantropic.

După ce adunarea generală și-a ales prima direcțiune și consiliu de inspecție, dl Drăgits prin calde cuvinte de îmbărbătare și încurajare pentru noua instituțiune înființată, declară adunarea de închisă.

Dl Dr. N. Comșa mulțumește în numele tuturor dlui Drăgits pentru viul și părintescul interes ce l-a dovedit în atâtea rînduri față de poporul no-

stru, introducând fel de fel de întocmiri pentru îmbunătățirea stării lui morale, materiale și culturale.

Am cea mai firmă speranță, că locuitorii comunei Seliște și ai celor din jur se vor grăbi cât mai mulți a intra de membri în această însoțire binefăcătoare, ca astfel ei să 'i-se dea deja de acum un avânt dintre cele mai puternice, ca astfel roadele acestei însoțiri se fie cât mai mănoase.

Ear' cărturarii Românilor de pretutindenea 'și-ar împlini una dintre cele mai sfinte datorințe, dacă s'ar născuți a înființa cât de multe însoțiri de soiul acesteia, cari s'au dovedit nu numai ca mijloace de a procura și sporii locuitorilor isvoare de venit, de bogăție și de a ridica economia de vite, ci prin ele se ajunge cu siguranță ca și economia de câmp să o ridicăm și să o facem mai rațională.

D. A. Mosora.

CĂLUȘERII.

Jocul național al călușerilor, obișnuit acum pretutindeni, chiar și în România, unde la unele regimente au fost anume instruați soldații pentru el, nu e numai de petrecere, ci îl cred și bun de leac. O formă, numită >Ciocana< e pentru vindecarea boalelor pricinuite de zîne și se joacă pentru femei într'un chip și pentru bărbați altfel.

Di Sofron Liuba descrie formele călușerului de leac în modul următor:

Dacă se aduc bărbații bolnavi, tineri sau copii, jocurile sînt tot acelea, cu deosebire că de data asta ceaușul nu joacă, ci stă la capul bolnavului, asemenea nici blojul, care stă la picioare.

La cap 'i-se pune un ciubăr cu apă. Călușerii ocolește bolnavul de trei ori. Unul dintre căluceni sloboade un pistol peste cel culcat, din spre stînga spre dreapta. Dacă pistolul nu pocnește, jocul se repetă încă de trei ori ear' dacă ia foc, blojul lovește pe bolnav cu biciul, ear' ceaușul varsă ciubărul de apă peste el și bolnavul speriat sare în sus.

Ursul. Acest joc îl joacă de obicei voevodul singur cu o femeie, ce are cutezarea a se întrece cu el în joc, spre a-l osteni, ceea-ce nu se întîmplă nici odată, pentru-că la un semn al voevodului, vin blojun și un călucian la el. Călușeanul îi ia femeia din mână și o joacă mai departe, ear' blojul ia pe voevod în spate și-l duce înaintea privitorilor, făcând glume și ris, ca privitorii să creadă că pentru a glumi 'l-a adus în spate, ear' voevodul zice că vrea să vinză blojul.

Dacă și acest călușean a ostenit, vine altul, până ce femeia ostenește și cade jos.

Când joacă voevodul cu femeia ursul, prinde cu cea stîngă mîna dreaptă a femeii, ear' femeia se ține cu stînga de sabia voevodului și se întoarce pe sub ea.

Cioara. Acest joc se joacă numai de ceauș și este o imitație a mersului ciorilor, când sar pe câmp jucându-se. La un cântec anumit, vine ceaușul înainte sărind cu amîndouă picioarele de o dată. Când sare săltînd, filfăiește cu mînilor rar, ca și cioara, uitîndu-se înlături.

Când ceaușul a obosit, voevodul ia pe bloj de mână și-l duce înaintea privitorilor ca să-l vinză; dar' fiind dela fire urît, prin cernire și mai urîți, apoi oăciula din cap îi este făcută dintr'o piele de capră și e sluit de tot, de se sparie copiii și nu dă nimeni nimic pe el, așa că blojul rămîne nevîndut.

Celelalte jocuri n'au nume proprii, călucenii le zic: călușul și călușeana. Figurile sînt cu totul deosebite. Este o figură în care joacă cu băieți mici în brațe; alta numai pășind înainte în tact, etc.

La >Chindie< (apusul soarelui) cimpoerii sînt cu mare băgare de seamă, oăci după ce dă în amurg, călucenilor nu le mai este ertat să joace. Când soarele a apus, cimpoerii îndată nu mai zic de alt joc, ci încep a cânta de cină, apoi >jocul soarelui la apus<, ear' călucenii se prind de voevod și joacă în cerc, la horă, dar' iute, sărind, întorcîndu-se ca la movilă, numai de trei ori împrejur.

Seara când merg la culcare, blojul îi însoțește până la cei doi din urmă cu cari se culcă și el. Când se desparte de cei-ce 'i-a lăsat la alt conac, bate pe fiecare de trei ori cu ciocanul pe tălpi, în contra Haluitelor, să nu se apropie de ei. Călușenii, de frica zînelor, nu cutează să se culce unul singur oăci vîzîndu-'l acelea pe vre-unul culcat singur sau umblînd singur, îl pocesc și acela moare; oăcîtorînd în mai multe sate, când trec pe lângă o movilă de hotar, joacă toți de trei ori în jurul ei, apoi sloboad un pistol peste movilă și fug dela ea.

Ear' înainte de a se pune la muncă toți călucenii, afară de bloj încă joacă un joc. Apoi se așează la masă cu capetele goale, ear' blojul stă în picioare cu oăciula în cap și cu biciul în mână și așa mînaoacă. Când lovește cu coada biciului în pămînt, călucenii trebuie să-i spue dacă sînt toți de față.

După-ce au trecut cele zece zile dela Rosalii, în a 11-a zi, adică Marți, a doua săptămîna după Rosalii, când este sîrbătorea populară a >Tudorusalilor<, merg cu toții înainte de răsăritul soarelui la o movilă dintre hotare unde joacă ca la început >jocul soarelui<, pentru cea din urmă oară în acel an. Inconjură movila de trei ori, jucînd trec din nou toți pe sub sabie și ciocan, blăstîmînd pe cel ce n'ar fi păzit cu sfințenie jurămîntul. În care timp și cât au jucat călucenii în jurul movilei, blojul ocolește neîntrerupt movila, dar' nu jucînd, ci lovînd-o cu toată puterea neîntrerupt cu biciul!

Când sînt gata, stînd așa în rînd în jurul movilei, voivodul sloboade pistolul peste movilă; ear' atunci fiecare fuge încotro a stat cu fața, când a pocnit pistolul, neoprîndu-se în loc și neuitîndu-se îndrît până la casa fiecărui.

După ce călucenii au fugit, blojul care până aci se chinuia să rupă biciul lovînd movila, încearcă a-l rupe cu mînilor spre a lăsa jumătate la movilă. Dacă nu-'l poate rupe, îl lasă întreg și dă și el fuga spre casă.

A treia zi dela despărțire se întîlnesc ear' cu toții la casa voevodului spre a se convinge din vedere, că nu

'i-se va fi întîmplat unuia din ei ceva. Aci impart ce au cîpîtat fără a vorbi unul un cuvînt și se despart numai prin semne și strîngerii de mîni.

Astfel se încheie jocul călucenilor în Bănat.

Acum să vedem ce fel a fost pe aiurea, ca din toate acestea să putem mai bine cunoaște firea lui.

Eată cum descrie Cantemir, jocul călușerilor în Moldova, pe la începutul veacului al optzecelea.

>Osebit de jocurile acestea ce se obișnuiesc pe la veselii, mai sînt și alte jocuri cu eres, alcătuite cu număr nepotrivit: 9, 11 și jucăușii se chiamă călușani și se adună odată într'un an, se îmbracă în haine femeiești și pun pe cap cunună de pelin împletită și împodobită cu alte flori, vorbesc cu glas femeiesc, ca să nu se cunoască, învîlesc fața cu pînză albă și în mână poartă săbii goale, ca să taie cu dînsule pe ori-cine ar cuteza să le descopere fața. Căci puterea aceasta le-a dat-o lor un obicei vechiu, așa încît nimeni nu-'i poate atrage la judecată, când fac vre-o ucidere în acest chip.

>Povățitorul cetei se numește stariță și cel de al doilea primiceriu și are datorie să întrebe ce fel de joc poțeste starița și apoi să spună celorlalți în taină, ca să nu audă norodul numele jocului, până când nu-'l va vedea cu ochii: pentru-că ei au mai mult de o sută sărituri și unele așa de potrivite, încît aceia cari joacă, pare că nu se ating de pămînt, ci se poartă în vădud. Și cu acest fel de urmări, în jocuri și cu săltări, prin toate tîrgurile și satele se trec acele 10 zile ce sînt între praznicul Înălțării și al Pogoririi Sfîntului Duh.

Și întru această vreme nu se culcă ei nicăiri, fără numai sub strașenile bisericilor, și zic, că de se vor culca la alt loc, ar fi oăsnîți de strigoaice. Și când se intrunesc pe drum două cete de căluceni, bat răsboiu una cu alta și ceata cea biruită face loc celeilalte și, după ce fac invoiala de pace, apoi ceata cea biruită este supusă celeilalte nouă ani. Și întîmplîndu-se să se omoare vre-unul la acest fel de batălie, atunci nu se încap judecată și nici judecătorul nu întrebă pe cel ce a făcut ucidere. Și cel ce intră în vre-o ceată de acestea, trebuie nouă ani în tot anul să se afle adunat dimpreună; ear' întîmplîndu-se să nu se arate vre-odată, atunci, zic celorlalți, oă este cîsnit de duhuri rele și de strigoaice. Și prostimea cea eretică crede cum-că ei au putere să gonească astfel de boale. Căci ei fac vindecarea întru acest chip, adică: aștern la pămînt pe acel bolnav și încep a sări și la o notă anume a cîntărei îl caloă fiecare dela cap până la călcăie și mai pe urmă îi zic la ureche niște cuvinte alcătuite de dînșii înadins și poruncesc beteșugului să se depărteze. Și după-ce fac aceasta de trei ori în trei zile, apoi urmează lucrarea care o nădăduiau ei și așa în acest chip, cu prea puțină osteneală, se pot vindeca boalele cele mai grele, cari se împotrivesc meșteșugului doftoresc.

(G. S.)

S. Neculcea.

PARTEA ECONOMICĂ.

Import și esport.

Precum într-o familie se întâmplă import (cumpărare), adică se cumpără lucrurile acelea pentru casă, membrii familiei și lucrarea pământului, cari nu se pot pregăti în familie, apoi se face esport (vânzare) de astfel de lucruri, cari se pot produce într-o măsură mai mare și astfel devin pentru aceeași familie de prisos, — întocmai așa se întâmplă și într-o țară, care nu este altceva decât o familie mai mare, unde diferitele familii nu lucră la un loc, ca membrii unei familii, ci răslețe, având fiecare câte o măiestrie deosebită.

Și precum o familie, care are mai mulți membri și mai multe mijloace pentru a pute produce mai mult din ramul său economic, ca să-i mai rămână și de vânzare, poate cu timpul să se înăvurească, întocmai astfel stă lucrul și cu o țară, care încă cu cât are mai mulți locuitori, ear' acestia cu cât au mai multe și mai bune mijloace de producție, cu atât poate deveni mai bogată.

Țările cu locuitori mai mulți, dar sărace în mijloacele de producție, sînt ca și familiile cu mulți copii, cari ne-avînd mijloacele de lipsă pentru traiu și producție sînt silită a-i lăsa ca să-și caute pe la alte familii, une-ori în alte comune sau chiar în alte țări ocupațiunea de lipsă pentru existența lor.

Țeara noastră nu este tocmai săracă în locuitori și în mijloacele de producție, afară de unele ținuturi mai deloase și muntoase, apoi unele părți mocirloase și năsiptoase, pe unde afară de ținerea unor vite sau purtarea unei măestrîi de casă, nu se poate produce alt ram economic.

S'a constatat, că în țările sălbatice abia pot trăi câte 80 locuitori pe un mil pătrat, de oare-ce cum trăesc ei mai cu seamă din vînat, acestuia îi trebuie mai mult loc, ca să se poată înmulți și trăi.

Pe cînd păstorii călători (nomazii), cari se nutresc cu laptele și carnea vitelor lor, pot trăi de 10 ori mai mulți

pe același teritor, adică câte 800. Ear' economii de pămînt, cari se nutresc cu bucate, legume, poame, lapte, carne și ouă, pot se trăescă dimpreună cu animalele lor trebuincioase pe același teritor de 10 ori mai mulți, adică câte 8000 de locuitori.

Dacă esaminăm acum, pe baza constatărilor de mai sus, teritoriul singuraticelor comune, apoi al comitatelor și în urmă al țării întregi, vom ajunge la rezultatul acela, că afară de unele orașe mai impopulate, doar' nici o comună sau comitat dela noi, nu are atîta locuitori pe teritoriul seu, cîtă am arătat mai sus. Se luăm de pildă comuna aceasta (Scoreiu), al cărei teritor se estinde circa pe un mil pătrat; locuitori însă nu are mai mulți ca 1300. Se trecem apoi la comitat (Făgăraș), care se estinde pe 40 mile pătrate, locuitori însă nu are mai mulți ca 90 de mii. Pe lângă toate acestea, atît locuitorii din comună, cît și cei din comitat peste tot luat, afară de unele excepțiuni, abia dacă pot produce pentru existența lor, ba în ani răi ca și în cel trecut, trebuie să mai cumpere și cele de lipsă pentru traiu.

Care poate fi oare cauza de locuitorii nostri nu pot produce mai mult și pentru esport (vânzare)?

Cauza de căpetenie este aceea, că majoritatea locuitorilor nostri nu se știe folosi de mijloacele cele mai bune pentru sporirea producției sale, ear' dacă și produce câte ceva, apoi nu se știe folosi de aceea la timpul potrivit. Ca dovadă citez earăși acest comitat, din care mai pe toamnă s'au esportat nu știu câte zeci de vagoane de poame pentru Germania, ear' în schimbul a-celora se cumpără nu știu de câte zeci de mii de coroane rachiu.

Singură comuna aceasta, pe baza unor informațiuni vrednice de credință, a dat în decursul unui an la 10 mii de cor. pe rachiu, alte vr'o 5—6 mii face contribuțiunea statului și aruncul comunal. Afară de acestea mai vine tîbacul, sare, lumina, încălțămîntea și îmbrăcămîntea, pentru-că și pe aici, a început a se încuibă binișor și luxul, așa că una cu alta se vine aproape pe fiecare familie câte 70 coroane pe an.

Am zis mai sus, că majoritatea locuitorilor nostri nu se știe folosi de mijloacele cele mai bune pentru producție. Ca dovadă puțem cită earăși acest comitat, pe teritoriul căruia s'ar pute produce atîtea poame, ca să servească nu numai pentru mîncare și legumă de post, ci s'ar mai pute face și un vin sau rachiu bun pentru trebuințele casnice, după cum fac cei din Germania și alte țări, ca să nu se mai cumpere de cel stricat de prin crăme.

Trecînd la cultura legumilor putem constata de asemenea pe cele mai multe locuri aceeași nepăsare, ca și la cei de dincolo, unde după-cum am văzut din cele publicate de acolo, Sîrbul și Bulgarul sînt singuri producători de legumi. Pentru-că și pe la noi s'au încuibat aceia binișor, în apropierea orașelor mai mari, pe cari le provăd cu legumile de lipsă, ear' în schimbul a-celora se duc toamna înocărași cu atîtea sute de mii de coroane în țeara lor, adunate în parte și de pe la acei locuitori, cari pe lângă puțină osteneală și ei le-ar fi putut cultiva prin grădiniile lor.

Ce să zicem despre cultura bucatelor și economia vitelor? Avem și în privința aceasta destule comune unde nu se știu alege bucatele și vitele cele mai de preț și cari ar pute da o producție mai bună. Astfel se cultivă tot bucate de acelea, cari recer foarte mult de lucru până cresc, ear' la vânzare au un preț mijlociu; se țin și cresc mai cu seamă astfel de vite, cari numai după câte 3—4 ani de îngrijire pot să ajungă la vânzare la un preț de mijloc.

Acum câțiva ani, cu ocaziunea unei prelegeri economice, am stăruiț pe lângă locuitorii unei comune din apropiere, care comună are un pămînt foarte acomodat pentru cultura cartofilor, ca să cultive de acestia într-o măsură mai mare și pentru esport. Cu prilejiul acela le-am făcut și o scurtă mocoteală, din cari unii s'au convins și mi-au și promis, că vor face o încercare. Mai deunăzi m'am întîlnit cu primarul acelei comune și l-am întrebă, că cum le mai merg afacerile economice? — „Foarte bine“, mi-a răspuns acela. — „Am în

Strunga Dracului.

Tradiție populară
din

Țeara lui Negru Radu Vodă,

Intre Țeara-Oltului numită a lui Radu-Negru-Vodă și între România, partea numită Muntenia, stau față în față două dintre cele mai înalte vîrfuri ale frumoșilor Carpați: Negoii și Buteanul. Aceste două vîrfuri stau ca doi soldați geniali în santinele, cari din cînd în cînd par'că se înțeleg unul cu altul în oare-care afaceri intime, ba par'că își reamintesc unul altuia groaznicele evenimente ale trecutului uitat. Moșul meu ca cioban povestea ca de 50 de ani, că acești doi munți își au numele dela doi frați Buteanul și Negoii; aproape 2000 de ani de cînd acești doi frați s'au așezat cu țirlele lor, și familiile lor la poalele acestor două piscuri. În clima aceasta atît de încântătoare, cu izvoarele reci cristaline, aerul însuflător, imbel-

șugarea în pășune și în toate, precum evita și porodița Romînului, precum li-s'au înmulțit turmele lor așa nici cu familiile n'au rămas mai îndărăt, ci se sporesc ca furnicile pe toate mușinoalele și ca ciupercile pe lângă toate tufele. Buteanul după-ce a ajuns moș bătrîn încunjurat; de o mulțime de nepoți și strănepoți îngrijorat ca nu cumva să năpădească din vre-o parte dușmani asupra familiei lui și-au pus păzitori și anume: Alătura cu vîrfurile Buteanului de cătră iezărul (lacul) Bulea, pe unde s'ar pute străcura dușmani, a așezat la strajă pe unul die cei mai voinici nepoți ai sei cu numele Cârțan, ca să străjuiască atît pentru năvălirea dușmanilor cît și pentru îngrijirea turmelor, ce pășteau vara pe acele piscuri, vîi și în jurul lacului.

Moș Negoii nu s'a lăsat mai slab ca frate-seu, ci i-a pus și el pe cel deal un zdravăn nepot cu numele Oprea care deasemenea avea datorința

a priveghia pasul spre răsărit de Negoii din fundul vălei late, de a rămas până astăzi numele valea Laita (Lata). Ah ce bine își petreceau vara pe acelea vîi și piscuri, cătră iarnă se coborau cu turmele lor pe văile acele în jos sub poalele munților încercate cu păduri uriașe, ah cum răsunau văile și piscurile lor, mai ales straja Cârțan cînd începea a cânta:

Foaie verde Castravan
Nu-i voinie șoim ca Cârțan,
Cătu-i lumea pe sub soare
Să grijească așa de tare.
Pentru neamul strămoșesc,
Ziua noaptea mă trudesec,
Ca să-l văd înaintat
Ca pe o gîntă de împărat...

Aci întăiu au format niște țirle, după aceea colibe unde după-ce s'au înmulțit au rămas mai multe familii cultivând pămîntul în jurul lor, ear' peste vară vitele și-le suiau iară la munte. Ciobănașii primăvara cântau:

cercat câțiva inși aceea, ce ai zis D-Ta și eu unul nu mă pot plânge, că pe un teritor nu tocmai așa mare, am cultivat tot cartofi, din prețul cărora am încasat în decurs de un an de zile aproape 300 coroane.

La câte comune ca și aceasta nu s'ar plăti mai bine de pildă cultura ovėsului; la câte comune cu un teritor mai larg de pășunat nu s'ar plăti mai bine ținerca și creșterea de rimători într'un număr mai mare ș. a.

După-ce din cele de mai sus am văzut în trăsuri generale, că cum stăm cu esportul și importul singuraticilor, ca și al comunelor, să vedem că cum stăm cu esportul și importul țării întregi.

Nu e tocmai de mult, de când s'a publicat bilanțul ministrului de comerțiu de pe anul 1900. în care s'a arătat, că s'a esportat cu 60 milioane de coroane mai mult material brut, adică bucate, vite, lemne, fer ș. a. ca cât s'a importat articoli de consum, vestimente unelte ș. a.

Și în bilanțul ministrului se constată unele lucruri păgubitoare pentru industria și comerțul din țeară. Astfel se constată esportul de lână pentru fabricile din străinătate pe un preț aproape bogat și importul vestimentelor gata pe un preț pipărat; esportul grâului ca jarul și cumpărarea de făină ușoară; esportul cucuruzului și al sēcării și importul spirtului și al derivatelor acestuia; esportul poamelor și importul vinului măiestrit, ba unele chiar și falsificate ș. a.

Iată pentru-ce o familie, ca și o țeară întreagă, care se razimă mai mult pe economie, devine tributară țărilor cu industrii mari, cari le cumpără materialul brut, eștin și li-l vinde prelucrat cu un preț cât se poate de mare, și eată pentru-ce țările înaintate în cultură, negoț și industrii mari, deschid une-ori așa ușor porțile lor importului din țările economice; acelea știu foarte bine, că dau cu o mână și încasează cu amândouă.

Ioan Georgesou.

STATUTELE

Societății Românilor din Herman pentru asigurarea de vite.

În anul trecut am publicat în „F. Pop.” statutele Societății pentru asigurarea de vite din Sadu. Facem loc de data-aceasta statulelor Românilor din Herman (comit. Brașov) îndemnând încă odată pe Români nostri să înființeze și astfel de societăți, cari numai ușurare în năcaz au adus oelor-ce le-au avut.

§ 1.

Membrii societății sânt:

a) Toți membrii cartalului Românilor până la finea anului 1892, cari au purtat greutățile poștăritului în acest cuartal — fără de o taxă nouă.

b) Nou-căsătorii, cari întră ca membri ai cuartalului vor fi priviți ca membri ai societății, după-ce vor depune o taxă de 1 fl. (2 coroane) în fondul societății.

c) Străinii, cari se stabilesc în comună și întră în cuartalul Românilor cu poștăritul vor fi priviți ca membri ai societății de asigurare, după-ce vor depune taxa de 2 fl. (4 coroane).

d) Cu aceeași taxă se privesc de membri ai societății și toți acei Români din comună, cari sânt în alte cuartale și vor să devie ca membri ai acestei societăți de asigurare.

§. 2

Societatea pune basă la întemeierea unui fond numit »Fondul societății române din Herman pentru asigurarea de vite«;

a) prin capitalul esistent, fost al membrilor cuartalului Românilor la anul 1893 în suma de 349 florini 25 cruceri.

b) prin taxele de înscriere a membrilor noi (§. 1. b, c și d)

c) prin banii incurși din biciulat.

§. 3.

Fiecare membru al societății este deobligat a-și asigura toate vitele câte le posedă, cari pot fi cai, mânzi și toate vitele cornute.

Abaterea dela deobligamentul în acest paragraf aduce cu sine eschiderea temporală a respectivului din societate.

O eventuală reprimire a unui astfel de individ se poate întâmpla numai pe lângă depunerea unei taxe anuale de 1 fl. (2 coroane) pentru fiecare din anii reieptați: propunerea funcționarilor din raportul general pro 1899 sub punct XI primită cu observarea cuprinsă în protocolul adunării generale din Ianuarie 1900.

§. 4.

Adunarea generală în fiecare an stătorește taxa scrisului vitelor, care compete funcționarilor societății pentru trapădul lor și care e a se plăti la conscriere.

Adunarea generală, întră cât se poate, are a se ținea totdeauna în Dumineca premergătoare a anului nou și conchemarea ei are a se face prin cassarul societății avisându-se fiecare membru la propria lui locuință.

§. 5.

Vitele se asigurază totdeauna în săptămâna primă după ținerea adunării generale prin funcționarii societății cari sânt: 3 prețuitori (biciluitori) și cassarul societății.

La conscrierea vitelor funcționarii asigurători vor fi cu mare băgare de seamă la toate împrejurările, cari ar putea cauza daune societății; în deosebi la cai, cari trebuie scoși afară din grajd, preumblați prin curte și numai astfel prețuiți.

Funcționarii au apoi a veni cu raport în a doua săptămână după biciulat în ședința funcționarilor fiind de față atunci și președintele și notarul societății, precum și controlorii aleși de adunarea generală în fiecare an.

Toți acestia formează la oaltă organul esecutiv al societății cu vot decisiv. În cas de paritate a voturilor dirimă votul președintelui.

§. 6.

Dintre funcționarii societății, prețuitorii (3) și cassarul au asupra lor toate sarcinile esecutive în ori-ce cas de primejdie cu vite — despre care cassarul are a face raport președintelui, spre constatare protocolară în ședința funcționarilor a casului întâmplat, fiind atunci de față și controlorii.

De-ar veni luna lui Maiu

Să-mi vâd oile pe plaiu

Și-ășezate prin vâlcele

Să doinesc privind la ela.

Aceste familii așa trăiau de bine laolaltă, încât Oprea cel cât un brad îi zicea lui Cârțan: Frățioare, căci era mai mic, ba une-ori îi zicea și Cârțioare. Nu era o dragă de zi senină dela Dumnezeu să nu-i auzi întrecându-se în doine:

Oprea.

Frățioare Cârțioare

Aibi-mi grije de mioare

Și de micii melușei

Pân' ce-or crește măricei

Cârțan.

Frate dragă nu te teme,

Că până-ce strajă-oi fi

Ziua noaptea și ori-ce vreme

Cu drag toate le-oi păzi.

Dela acești doi veri, adică: Straja Cârțan sau Cârțioara și Oprea au rămas cu numele comunele Straja-Cârți-

șoara și Oprea-Cârțioara până în ziua de astăzi. În toate cârțile și scrisorile cele vechi nu se găsește scrie Streața-Cârțioara oi Straja-Cârțioare. Rar se întâmplă să le conturbe liniștea acestor familii, cari ca șoimii de munte știau cum să-i alunge pe inimicii lor. După aproape o mie de ani în o noapte ploioasă și întunecoasă, care sēmăna foarte cu iadul cel mai de jos, mai câtră ziuă, aude Oprea din valea Laita urlete groaznice Ioi!! Ioi! Ioi! Hui! Ioi! Hui!! Ish! Atunci Oprea pornește un chiot asemenea unui răguet de leu din rășputeri. Sai Straja vere Cârțane, Laita-i plină de sătane. Să vedem să apărăm. Loc pe aici să nu le dăm.

Cârțan

Din somn se trezește

Cătră vărul seu pornește

Ca un șoim se repezi

Și la vărul-seu soși.

Și spre marea lor mirare

Vedeau draici pe draici călare

Și copii de draici urlând

Pe capre negre sburând.

Cârțan: Vere Opreo să privim

Acești draici ce-or fi vrând?

Oprea: Ah vere nu-i semn bun

Uite draicii cum s'adun.

Și în câteva minute căldarea de sub virful Negoilului era plină de draici, drăcoice și copii urlând de foame. Tartaoana cea bătrână anume ciacăra zise: Nioăirea cât am călcat noi nu am găsit loc bun ca aceea, ca să înțărăăm noi copii, uite tăetura în sghiab cătră valea Sărării, Strunga-i gata.

Dau draicii jur împrejur

Și pe capre le'nounjur,

Drăcoicile le prindeau,

Toocmai în strungă le mulgeau,

La drăcuți lapte dedeau

Și astfel îi înțeroau.

Caprele cari cum scăpau

Ca din pușcă fulgerau.

De atunci tăietura despre valea Sărării a căldării de sub virful Negoilului

Pauşal pentru purtarea scriptelor în sinul acestui organ executiv al societăţii se va prelimina pentru fiecare an în adunarea generală.

Tot asemenea pentru buna administrare a averii societăţii fiind a se purta pe lângă protocolul de conscriere a vitelor cel puţin jurnalul de casă documentat şi cel puţin contul debitorilor de către cassarul societăţii, adunarea va statorî pentru fiecare an şi remuneraţiunea acestuia.

§. 7.

Organul executiv al societăţii este îndreptăţit a duce în deplinire rebonificări de pagube iscate la unul sau la altul din membrii societăţii pe lângă următoarele observări.

a.) Pagube în vite cumpărate noue iscate în termenul de 15 zile dela data în seamă prin moarte de boală nu se despăgubesc, afară când d. e. o vită cu coarne sau cal îşi frânge un picior sau altfel se primejduieşte, — încât nu se mai poate folosi, — pentru aceste cazuri urmează despăgubirea.

b.) Betejindu-se (bolnăvindu-se) o vită asigurată, este îndatorat posesorul ei a face imediat arătare ori-cărui din cei 5 funcţionari ai societăţii, — care va lua măsurile necesare împreună cu ceilalţi funcţionari pentru cazul întâmplat conform îndătoririlor din §. 6. — Ne fiind nici unul dintre funcţionari acasă, respectivul posesor al vitei betejite va da de veste vecinilor sau ori-cărui proprietar din sat şi totdeodată şi judeului, cari vor trece drept martori.

c.) Prima chemare a veterinarului cade în sarcina posesorului vitei sau vitelor bolnave, — cele următoare în sarcina societăţii, se înţelege că acest pct c.) se pune în practică numai afară de termenul de 8 zile, când adecă bolnăvirea s'a început după acest termen.

Toate speşele cu eventuale medicamente cad însă în sarcina posesorului vitei sau vitelor bolnave.

d.) Dela vitele cu coarne, devenită prin ori-ce întâmplare ne folosibile, în urma vizitării doctorului comunal tăindu-se — carnea se va distribui între membrii societăţii cu preţul pe care-l vor

statorî funcţionarii societăţii, astfel ca din carne şi piele să iasă preţul asigurării. Carnea e deobligat fiecare membru al societăţii a o cumpăra în ori-ce timp.

e.) Rebonificarea pagubei trebuie să se execute în 15 zile dela moartea sau tăierea animalului fără nici un scăzământ.

f.) Vite preschimbate şi neasigurate, ori de câte-ori se face preschimbarea, — pentru cas de primejdie nu se rebonifică paguba posesorului.

§. 8.

Ori-ce vită în pericol de a se primejdi sau s'a primejduit are a se preţui de a doua oră şi despăgubirea are a se face pe baza biciulaturii de a doua oară fie vita preţuită acum mai sus sau mai jos, ca la prima preţuire.

În cazuri de boală epidemică sau contagioasă de vite nu se face nici o rebonificare.

(Va urma).

Duşmanii pasărilor.

Prin „duşmanii pasărilor” nu înţelegem noi de astă-dată uliul, vulpea cănele, pisica etc., ci acele insecte ca purecii, păduchii, ploşniţele, cari se introduc în pielea pasărilor, şi se nutresc cu sângele acestora.

Din acestea mici sugătoare de sânge cunoaştem noi mai cu seamă :

Purecii. Păsările atacate de aceste insecte trebuiesc pulverizate cu praf persic de insecte, şi coteţul dezinfectat cu o soluţiune slabă de terpenin. Afară de această operaţiune, găsim un mijloc foarte bun pentru stîrpirea purecilor prin spălarea pasărilor cu zeamă de coaje de nuc, sau de tutun.

Acarii: Aceste mici sugătoare de sânge locuesc peste zi în crepăturile scândurilor şi ale părăşilor, în timpul nopţii însă se pun pe găini pentru a se hrăni. Aceste insecte se găsesc mai cu seamă în penelile aripilor şi ale pântecului. Când ele se ivesc la o pasere, într'un număr mai mare, îi sug mult sânge, ba se vîră chiar în stomacul ei, aşa că aceste paseri trebuie să le omorîm nu-

mai decât. Cine însă se ocupă cu comerţul pasărilor şi porumbeilor de rasă mai preţioasă, deschide umflătura nodoroasă ou virful unui briceag, conţinutul umflăturii prin apăsare îl scoate afară, şi în deschizătura ranei introduce o soluţiune de Lysol de 3 procente. Când se găsesc într'un număr mai mic e suficient dacă desinfectăm coteţul cu soluţiune de Lysol de 3 procente.

Rîia. Aceste parazite rîioase se ivesc nu numai la picioare, ci şi la gât, cap şi la cioc. La picioare formează o scoarţă. Pentru a vindeca, trebuie ca partea dureroasă să o spălăm adese-ori cu petrolu sau cu o leşte tare de tutun. Rîia dela gât şi pept e bine să o spălăm cu soluţiune de Lysol.

Păduchii se ivesc la toate pasărilor noastre, şi se pot stîrpi prin desinfectarea coteţului cu acid fenic, şi prin spălarea pasărilor cu soluţiune de Lysol sau creolin.

Ploşniţele sau păduchii de lemn. Aceste insecte se întâlnesc mai rar, însă la porumbei tineri le putem observa mai adese-ori. Când se găsesc într'un număr mai mare pe porumbel, pielea lor o mănâncă de tot, şi aşa mult sânge le sug, încât ei în mai multe cazuri mor. Şi aci e locul desinfectării coteţului cu Lysol.

Limbricii. Păsările cari suferă de aceasta boală au găinaţ cu sânge şi cu toată hrana îmbelugată, rămân slabe şi fără lustru la pene. Mai întâiu se ivesc cazuri epileptice, şi pe urmă mor. Pentru a îndepărta limbricii din stomacul pasărilor, trebuie să le dăm acestora după mărime o lingură mică de ulei de ricină după aceea 0,3 gr. Nuc. Arec. cu unt formată într'o pilulă (globurel) şi dacă e necesar după aceasta din nou ricină.

În toate sus amintitele cazuri pe lângă operaţiunile întrebuintate e necesar să ne curăţim coteţele cât de bine şi de des, să spălăm beţele, vasele de mîncare şi beutură cu apă ferbinte de sodă, coteţul să-l pulverisăm cu praf de var şi să le pregătim în coteţ baie de cenuşe. În aceste cazuri scapă pasărilor noastre de duşmanii lor atât de periculoşi.

Cum se pierd norii în vînt,
Ear' înalta provedinţă
Să dea celor cu credinţă
Ce-a pierdut prin trădători
Ca lui Iov mai mari comori.

Strejanul.

GLUME.

Ţiganul bolnav. A fost chemat odată Ţiganul la lucru la preotul din sat. Il dureau însă grumazii aşa, că nu putea multe să grăiască. Preuteasa miloasă din fire, ca toate preuteşele, îi zice: O bucată de pâine prăjită şi unsă bine cu unt ai să 'ţi-o legi bine la grumazi, şi — boala trece. Prea bine! Ţuca-te-aş răspunde Ţiganul.

Preuteasa face, precum a zis. — Ţiganul însă ia pâinea, aşa prăjită şi unsă cum era şi — hup! cu ea pegăt la vale.

— Da ce-ai făcut, cloroziule? ! îi strigă preuteasa.

— D'apoi ce să fac, Ţuca-te-aş, — m'am lecut şi-i pace!

spre miază-noapte a rămas cu numele: „Strunga-Dracului” unde a înţeroat drăcoaicele copii, până în ziua de astăzi. Nicăirea nu se pot unghiuri caprele negre de vînători mai bine ca în strunga dracului. După această privesc rară Cârţeneştii şi Opreştii pe draoi 'i-au alungat şi au rămas caprele peste aceste şanuri.

De pe acelea sfinte timpuri până bine de curînd, acei doi munţi falnici cu piscurile lor îndesuite de brazi gigantici şi frumoşi erau averi curat româneşti: Un Strejan povesteşte un vis interesant despre muntele Buteanu (Butean) şi adecă:

Pe Butean în sus m'am dus
În virfu-i când am ajuns
Ochii roată 'i-am făcut
Şi a plînge am început,
Că Buteanul românesc
În vis era ovreesc
În blăstămuri m'am pornit
Peste acel om prăpădit
Prin care s'a jidovit

Acel munte mult iubit.
Din acel om şi neastă
În veci copii să nu nască
Într'un neam să se sfîrşească.

Azi Buteanul ovreesc
Şi Negoini unguresc
Amîndoi plîng şi jelesc
După versul românesc,
Vara întregă tot jelesc,
Ear' brazii posomorîţi
Vara iarna-s năcăjiţi
Şi molinul cel frumos
Şi-a plecat cetina-n jos
Şi-amar suspină duioş,
Isvoarele lăcrîmează,
Murmurînd adînc oftează.
Când Strejan s'a deşteptat
Visu-n fapta s'a nîmplat
Năcăjit s'a supărat
Măhnit adînc a strigat:
Doamne pe cei trădători
Fă-i s'ajungă cerşitori,
Neamul lor să se stîngă
Să se piarză sub pămînt

SFATURI.

Obicinuirea scroafelor cu purcei străini. Fătând într-o cocină două scroafe deodată, având însă una mulți purcei și cealaltă puțini, dăm celei din urmă câțiva dela cea dintâiu. Fiindcă scroafele nu suferă purcei străini, ne folosim de următorul mijloc, ca să le înșelăm. Spălăm bine purceii dela amândouă scroafele cu rachiu. Scroafa, căreia îi dăm și purcei străini, nu-i va pute deosebi după miros, din cauza rachiu-lui. Dacă i-a suferit o jumătate de zi e semn, că nu mai e primejdie. Totuși va trebui economul să se uite la început cât mai des, ca să nu se întem-ple ceva.

Alunarea șoarecilor se face ușor cu terpenină. Muiăm câteva bucățele de pânză în terpenină și le punem în bortele lor sau în locurile, unde umblă. Cum nu pot suferi mirosul de terpenină, părăsesc locul acela. Terpenina trebuie învârtită tot din 2 în 2 săptămâni.

Carnea de porc se poate păstra proaspătă pentru un an întreg în modul următor, obicinuit la Șvabii din comitatul Tolna și Baranya: Porcul tăiat și curățit se taie pe mijloc. Lăsăm să se răcească puțin, desfacem slănină dacă s'a întărit, o tăiem și o punem cu o căldare la foc. Carnea se taie bucăți de ori-ce mărime, se pune în cratițe și cu acestea în cuptorul de pâne, unde se frige pe jumătate. O așezăm apoi în vase de tinichea, care au un fel de hornuleț, prin care să poată ajunge aerul la ea. Peste carne se toarnă un-soarea topită din slănină. Vasele acestea se păstrează la un loc răcoros. Când ne trebuie carne de porc, luăm din cea pusă în vasele de tinichea și o frigem pe deplin.

În atențiunea învățătorilor. La repețitele întrebări, ce ni s'au adresat în privința foilor pedagogice române, recomandăm tuturor »Foaia școlastică« din Blaj, redactată cu deplină cunoștință de cauză de dl I. F. Negruțiu și unica la noi Români din Transilvania ear dincolo »Revista învățătorilor și învățătoarelor din România« care apare, lunar în Buzeu, Bulev. I. C. Brătianu nr. 2 și costă pentru noi 6 lei anual.

Nutrirea găinilor iarna. Și găinilor le priește schimbarea nutrețului, îndeosebi acum. Le vom da deci și napi ori cartofi ferți, cucuruz fert și zdrobit, fân tăiat mărunt etc. Schimbarea nutrețului are o influință bună asupra ouatului.

Spălătul ouelor murdărite nu e bun, pentru-că cea mai mare parte a acestor ouă se strică. Lăsând un ou murdărit în apă până să se curățe se disolvă substanța, cu care sunt astupați porii și astfel conținutul oului e expus influinței aerului.

Incuiera găinilor, de regulă o urmare a unei nutriri neregulate, se arată prin aceea, că găinile se strimbă mereu de spinare și cearcă să se escrementeze, fără să poată. Boala se vindecă mai totdeauna dacă dăm găinilor nutreț moale, lapte acru și pâne muiată în oțet.

Știri economice, com. industr. jurid.

Dela băncile noastre. *Arieșana,* Turda. Fondurile de rezervă 52.027, depunerile 349.236, câștig curat 19.706 cor.

Doina, Cămpeni. Depunerile 254.924, fondul de rezervă 20.922, câștigul curat 11.199 cor.

Dunăreana, T.-Cubin. (An. II.) Câștig curat 4380, fond de rezervă 712, depuneri 49.767 cor.

Iulia, Alba-Iulia (An X.) Fonduri de rezervă 76.180, depuneri 577.303, profit curat 29.151 cor.

Ligediana, Liget. Fond de rezervă 9309, depuneri 2869, câștig curat 3507 coroane.

Lipovana, Lipova (An. VIII.) Depuneri 383.320, fondul de rezervă 37.277, câștig curat 20.002.

Unirea de consum, Maria Schnee (Stepănariu). (Anul II.) Capital social 3900 coroane, profit curat 37081 coroane.

Pescăriile din România. Direcția pescăriilor din ministerul de domenii a primit medalia de aur, pe care orașul Ostanda a decernat-o secțiunii române dela espozițiunea internațională de pescărie, ce a avut loc în Septembrie trecut, în același oraș.

Numai secțiunilor română, franceză și belgiană s'a dat asemenea distincțiune.

Espozițiunea internațională de pescărit s'a deschis la Petersburg la 15 ale curenteii.

Secțiunea română, care este situată la dreapta pavilionului imperial rusesc, are un succes cu totul particular.

Dl Antipa, directorul pescăriilor statului, a plecat Vineri la Petersburg.

Petroleul. Eată după »Geological Survey« din Washington producția petrolului pe anul 1900 din toată lumea:

	butoaie
New-York	1,300.925
Pensilvania	13,258.202
Virginia de Ost	16,195.675
Ohio	22,362.730
Indiana	4,874.382
California	4,099.484
Kentucky și Tennessee	29.384
Colorado	317.384
Illinois	250
Kansas	74.714
Texas	836.039
Michigan și Indian, Ty	8.074
Wyoming	5.450
Total pentru America	63,362.704

Rusia	77,230.571
Canada	652.650

Peru	120.000
Galiția	2.346.505
România	1,628.535
Germania	358.397
Italia	16.000
Sumara	1,520.000
Java	650.000
Indiile	1.078.204
Japonia	1,933.800
Total general	150,897.916

Mișcarea canalului de Suez. În cursul anului 1901 încasările companiei canalului de Suez au atins cifra de fr. 99,914,712.58.

FELURIMI.

Civilizarea Negrilor. Negrii, în deosebi cei din coloniile germane, încă se civilizează. După-cum scrie o foaie nemțească, care apare în Africa-de-est, în colibile Negrilor așli farfurii (țigere), tase, păhare, blide, oglinzi, linguri, cuțite, lempe, ploiere (paraplei), chiar și câte un orologiu; ei cumpără săpun, care însă nu-i poate albi. Și mâncarea li s'a îmbunătățit, căci pe când mai înainte se nutriau mai numai cu mâncări de plante, acum au măcelari, dela cari își cumpără cu câțiva bani carne. În privința îmbrăcăminteii încă s'au schimbat lucrurile și femeile de acolo încă își năcăjesc destul bărbații, cumpărându-și haine noue. De altminteri ele lucră partea cea mai mare a îmbrăcăminteii acasă, numai cât foarte multe folosesc deja mașina de cusut.

Un sat de cerșitori s'a descoperit în Rusia. De 4—5 ori pe an pleacă bătrâni și tineri, mari și mici, chiar și femei cu copii în brațe, pe jos sau oălare în țeară, ca să adune de milă. Drumurile acestea țin de regulă 2—3 săptămâni; cel ce are un cal, își cerșește în timpul acesta până la un car de bucate, pe cari le vinde încă până e pe drum. Tot așa fac cei-ce umblă pe jos, numai cât acestia adună pâne și alte alimente, pe cari încă le vând pe drum. Când se reîntorc acasă au de obicei atâția bani, încât își plătesc dările și datoriile și le mai rămâne și pentru ospețe.

Mai fiecare adună 2—3 sute ruble. Felul acesta de cerșitori se lățește tot mai mult, ba în timpul din urmă oameni mai săraci, cari pe lângă o plată săptămânală de 2—5 ruble cerșesc pentru ei. Lucrul câmpului e ocupațiune secundară, fiind lucrul principal cerșitoria. Unii din sat, care știu scrie, trăesc numai din facerea actelor mincinoase, cum sânt facerea de atestate de foc, inputerniciri pentru stringerea de bani pe seama unor biseric., cari nu se zidesc nici-odată etc. Mulți din țărani acestia cerșitori absentează câte-odată timp mai îndelungat de acasă. Atunci se știe, că au fost prinși cu acte false și stau la răcoare. Asta se întâmplă însă rar și nu-i sparie, ca în anul viitor să nu plece din nou la cerșit.

CRONICĂ.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Junii: Ioan Andreșel și Simion Gaflea din Bistra au procurat pentru biserica de aici o cădelniță în preț de 37 cor. 89 bani, ear' bătrânul Petru Hudriciu a contribuit cu 20 cor., la cari s'a mai adaus colecta făcută în biserică până la suma de 37 cor. 89 bani de s'a mai procurat încă o cădelniță, pe cari obiecte frumoase li-s'a gravat numele donatorilor și anul. Pentru biserica gr.-cat. din *Tulgheș* au dăruit bunii poporeni: Ilie Cărpălean și soția sa Floarea din Corbu un rind de vestminte complete cu prețul de 110 coroane. Ioan Ștan și soția sa din Bilbor un rind de vestminte complete cu 80 coroane. Ilie Geangalău și soția sa Floarea din Tulgheș o cruce de argint aurit cu 37 coroane, ear' George Olariu și Petru Lobonț o cruce de argint cu 30 cor.

— Curatorul bis., dl Ioan Lungu Mironeanu ne scrie, că în 11 l. c. s'au donat pentru biserica greco-catolică din *Lupoata* 8 icoane în preț de 80 cor. prin evlavioșii creștini, dl *Petru Bădescu*, învățător, 2 icoane în preț de 20 cor.; Ioan Murășan și George Rus o icoană în preț de 10 cor.; Ioan Lungu al lui Sidon și Iuonic Lung o icoană în preț de 10 cor.; Nechita Mathe și Simion Țicle una în preț de 10 coroane; Trifan Rus una în preț de 10 coroane; Ioan Tök una în preț de 10 coroane; și Gavrilă Țicle alta în preț de 10 cor.

— Din *Copșa-mare* se scrie, că făcând comitetul parochial de acolo un apel către Români copșeni duși în America (Cleveland, Ohio), doi din acei Români, Ioan Racotea din Copșa și I. lui Nic. Opincariu din Sebeș, au făcut o colecție între Români aflători acolo și au adunat peste 18 dolari (90 cor.) dela 42 de evlavioși dăruitori, și pe aceia i-au trimis ca ajutor sfintei biserici din Copșa.

Tuturor acestor evlavioși creștini li-se exprimă mulțumită.

O petrecere a transilvănenilor. Din București primim următoarele: Mercuri în 30 Ianuarie v. mica dar' deja vestita societate »Frăția« a Românilor din Cața aflători în București, încurajată de splendidul succes material și moral, pe care l'a avut la balul dela Crăciun, a aranjat în sala Eforiei — sub președinția dlui Ignat Mircea — un nou bal, la care a luat parte, ca totdeauna, un număr public de Români ardeleni. Deși succesul material n'a fost la înălțime, — totuși hărnicia puținilor membrii, cari compun societatea, a pus lumea în uimire prin activitatea, zelul și scopul mareț cultural și național, pe care îl urmăresc. Să știe că anii trecuți societatea aceasta ardeleană a unui sat ardelen a câștigat pentru cantinele școlare din București aproape 1000 de lei și tot ea prin alt bal al ei — a venit în ajutorul săracilor din țeară. Să pot face minuni, câțiva membri ai unei societăți al unui sat pot aduna zeci de mii, pot ajuta satul lor, pot ajuta și săracii din țeara, în care se hrănesc, când există unire și bunăvoință. Români de pretutindeni pot lua esemplu dela această mică »furnică«. Cu ocazia balului din urmă cea mai mare activitate au dezvoltat-o G. Comșa și Frații Nicolae și George Boeru, comercianți, aceasta spre onoarea lor și indemnul altora. *Ioan Ursu*, profesor.

La cursul administrativ din Cluj sânt înscriși anul acesta 47 de ascultători, dintre cari 17 Români, 7 Jidani, 2 Sași, 2 Armeni, ear' ceialalți sânt Unguri.

Bătăie între Români și Greci. Foile grecești aduc știrea, că între Grecii — vor fi niște renegați — din Milovița (Macedonia) și Români de acolo, cari voiau să ocupe biserica din sat și să țină slujbă românească în ea, s'a iscat o bătăie, în care mai mulți Români au fost răniți.

De ale funcționarilor maghiari. Cetitorii nostri cunosc gunoii, pe care l'a măturat comisarul Kaffka în comitatul Torontalului. Acum vin știri asemănătoare și din alte comitate. În com. Granului a cercetat comitele-suprem toate oficiile. Resultatul a fost, că 39 de funcționari sânt trași în cercetare disciplinară. În Sătmăr a suspendat comitele pe căpitanul orășenesc și pe un funcționar de poliție. În comitatul Șopro-nului a fost condamnat la 1 și jum. an temniță notarul cercual din Lebeșy dovedit cu 22 furturi de bani și 3 falsificări de acte etc. etc.

† **Dr. Nicolae Olariu.** Abia s'a așezat țărâna pe mormântul fostului asesor consistorial *N. Cristea* și cu regret aflăm, că un alt asesor *Dr. Nicolae Olariu*, referent consistorial estraordinar, a reposat azi dimineață.

† **Dr. Liviu Marcu.** Ni-se scrie că tinărul și distinsul avocat *Dr. Liviu Marcu* a decedat la Lugoj. E sigur că această știre va întimpina simțite regrete în inima tuturor cari l'au cunoscut, sau chiar și numai auzit de *Dr. Marcu*. Sentimentele sale entusiaste naționale le dovedește și ultima dispoziție: *Întreagă averea sa de 100.000 cor. și-a testat-o pentru înființarea unui alumneu român pe lângă gimnasiul de stat din Lugoj.*

† **Teodor Itoafă** (sergent) fost hornist al batalionului IV. regimentul de inf. nr. 31, despre care am fost scris nu de mult că și-a tras un glonț de revolver în cap, a reposat săptămâna trecută în spitalul militar din loc.

Călcarea unei biserici. Din Boldur (lângă Lugoj) se comunică, că în noaptea de Marți spre Mercuri s'au introdus făptuitori necunoscuți, prin fereastră (folosindu-se de scări) în altarul bisericii gr.-or. române și au furat o stea și potirele, cari erau în valoare de 600 coroane. Făptuitorii au frânt potirele și le-au aruncat în grădina bisericii, unde au fost găsite ziua următoare. Ear' pe perețele bisericii, sub fereastra pe care au intrat făptuitorii, s'a găsit inscripția în limba maghiară: »Nu au valoare deosebită, dar' am să le aduc înapoi«.

Cutremur groaznic de pământ. În orașul Schemacha aproape de Baku (Caucas) au fost teribile cutremure de pământ. Intreg orașul a fost distrus și ultimele case ce au rămas s'au dărâmat.

Cutremurul a ucis aproape 2000 de oameni și s'au dărâmat 4000 case. În districtul Semaha au suferit 34 de comune prin acest cutremur. În comuna Marasa, la răsărit de Semaha, lucrează un vulcan. Riul Georgeica și-a schimbat cursul.

Iubileul episcopului Pavel. La 21 Martie n. a. c. se împlinesc 50 de ani de când E. Sa episcopul *Pavel* a fost sfințit de preot. Din privilegiul acesta vicarul episcopesc Lauran a adresat circularul gr.-cat. al diecesei Orade un circular, pentru sărbătorirea acestei memorabile zile a binefăcătorului și iubilului episcop.

Hymen. D-șoara *Sabina Dancășiu* din Rășinari și d-nul *Oprea Olariu* din Poplaca își anunță cununia ce se va celebra Duminecă în 10/23 Februarie 1902, la orele 12 din zi, în biserica gr.-or. din Rășinari.

— Dl *Isidor P. Harșianu* și d-ra *Elisabela Petru* serbează cununia lor în 13 Februarie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în biserica gr.-or. din Iblânești.

O jertfă a dragostei fiecești. În Tenke a murit un lucrător sărac, cu numele *Petric*. Fata lui, care era servitoare la un cărcămar, atâta s'a amărit din pricina aceasta, încât a înebunit. Sâmbăta trecută a vrut să se arunce în Criș și numai cu greu a putut fi oprită. Acuma se află sub pază la mamă-sa.

Dela frații Italiani. După-cum cetim în »Revista învățătorilor etc.« din Buzeu, profesorul italian *Giacomo (Jacob) Tauro* din Roma a invitat pe învățătorii și profesorii români să participe la congresul istoric internațional, care se va ținea la 21 Aprilie a. c. Într'o altă scrisoare dl *Tauro* anunță, că în conșlegere cu marele amic al Românilor, contele A. Gubernatis se pregătesc de pe acum să facă Românilor o primire strălucită.

Sinucidere și omor. În Boița (comit. Hunedoarei) și-a înveninat minerul (lucrător în băi) *Simion Calina* nevasta și pe cei patru copii cu arsenic. Pe urmă s'a otrăvit și pe el. Causa acestei fapte nenorocite a fost sărăcia.

De-ale rachiului. Frații *Petru* și *Ilie Spunai* din Valițova se ospătau în cărcimă cu rachiul. Îmbătându-se au început să se certe așa de tare, încât *Ilie* a scos un revolver și a împușcat pe frate-sau. *Petru* a fost dus la spitalul din Timișoara, unde zace greu bolnav.

Convocare. »Reuniunea de cetire și cântări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia« își va ținea adunarea generală ordinară (conf. §-lui 12 din stat.) Duminecă, în 23 Febr. st. n. a. c. la 2 ore p. m. în localul »casinei«, — la care se invită a participa toți membrii, precum și toți binevoitorii și sprijinitorii sei. Alba Iulia în 5 Febr. 1902. *Dr. Alexandru Fodor. Ioan Pampu.*

Încercare de tâlhărie. Din Reșița se scrie, că în apropiere de Franțdorf a fost atacată cu pușcături căruța poștei de niște tâlhari, cari au pândit-o în pădure. Unul din cai a căzut lovit. Cocișul a pușcat înspre pădure, a fost însă lovit de un glonț și a căzut din căruță. Gendarmul, care era cu el, s'a luat după tâlhari, ear' femeea cocișului a mânăat cu toată puterea calul rămas ajungând în Franțdorf. Tâlharii n'au fost prinși încă.

Bătăie în cărcimă. În Hamba s'au certat câțiva țărani români și sași. Din ceartă au ajuns la bătăie și unul dintre Sași a fost junghiat cu un cuțit, așa că a trebuit să-l aducă la spitalul din Sibiu.

Baroni ca ciobani. Baronul *Anton Pichler*, care fusese oficer, se îndrăgostise într'o țărăncă română din Rosvalia (Maramureș). El s'a lăsat de miliție și s'a căsătorit cu iubita lui. Murind, familia i-a rămas săracă, așa că doi următori de-ai lui se hrănesc ca ciobani.

Alegere de învățător. Din Opațița ni-se scrie, că acolo a fost ales învățător dl *Damaschin Marian*, abs. de teol., dela care așteaptă poporul mult pentru înaintarea comunei.

Procese de presă. Curtea cu jurați din Murș-Oșorheiu a condamnat zilele trecute pe candidatul de avocat Fr. Lies la 2 luni arest și 100 cor. amendă în bani. »Crima« comisă de dl Lies a fost un articol apărut încă în a. 1900 în »Kronstädter Zeitung« contra oficiului postal, pentru că a șters de pe o scrisoare adresa »Kronstadt« și a scris în locu-i »Brassó«. — Pe de altă parte energicul organ al Nemților bănățeni »Gross Kikindaer Zeitung« se află în fața a două procese nouă de presă. Se vede, că Maghiarii voiesc să facă se simtă și Nemții, ceea-ce noi de atâți ani suferim.

Din isprăvile lordului Methuen. O foaie englezească povestește, că lordul Methuen, unul din generalii englezi din Africa, s'a fost hotărît să prindă o ceată de Buri. În scopul acesta a făcut un marș de noapte. Era foarte întunecat. Dintr'odată se vede harnicul general în fața unei tabere făcută de cară. Cu mare vitejie se aruncă asupra ei și o cucerește. Când colo, ce să vezi? Ei cuceriseră o tabără tot englezească! Ei, să nu te superi?

Otrăvit. În Temes Ujlak a murit dintr'odată biroulul Laza Trăilă. Cercetându-se s'a aflat, că în ziua premergătoare s'a întâlnit la primărie cu tatorul copiilor lui celor mașteri, N. Goron. Acesta l'a îmbiat cu rachiu. Curând după aceea a căpătat sgârcoiri și a murit. Cercetarea decurge.

Țiganii la Paris. În Paris încă cântă bande țigănești. Zilele acestea au fost greu lovite de o poruncă a prefectului de poliție de acolo, care i-a oprit să mai adune dela public bani cu cheta (țierul). Și n'ar ave pentru-ce, căci tot ei se plâgeau mai înainte, că cei ce adună banii fură de stânge, așa că unii dintre primași îi siliu pe colectant să umble cu o muscă viie în mâna stângă, pe care trebuia să o aducă tot vie după ce isprăvia cu strinsul paralelor.

Rescoala din Triest. În orașul Triest, cunoscutul port austriac la marea adriatică, a fost în săptămâna trecută o mare rescoală de muncitori, la care s'a vărsat mult sânge. Lucrătorii dela societatea de corăbii »Lloyd« au cerut mai multe ușurări dela ea. Direcțiunea n'a vrut să se învoească. În 13 l. c. au ținut atunci toți lucrătorii din Triest o adunare mare, în care au hotărît să nu mai lucre nime nimic. În 14 în toate atelierile Triestului era liniște, mașinile stăteau pe loc, căci nici un muncitor nu s'a prezentat la lucru. Toate prăvăliile din oraș au fost închise, iar miile de oameni s'au adunat pe strade. Atacând lucrătorii magazinul de aprovizionare al »Lloyd«-ului, unde au spart toate ferestrele, și nevoind să se risipească, a eșit miliția pe strade. Mulțimea au început să arunce cu petri în ea și cel dintâiu lovit a fost locotenentul Köppl, care o comanda. El a căzut jos, dar înainte de aceea comandase: Foc! 8 oameni au rămas morți și 32 răniți. Se crede însă, că vor fi și mai mulți. A treia zi Sâmbătă, au fost nouă vărsări de sânge, căci miliția a fost din nou silită să împuște asupra mulțimii, care începuse să spargă ferestrele la toate casele, unde nu erau arborate steaguri negre în semn de jale pentru cei uciși, între cari sunt și femei și copii. Cătră seară s'a vestit, că societatea împlinește toate cererile muncitorilor și astfel revolta s'a sfârșit. Acum s'au început cercetările judecătorești.

Arși de vii. Din Șona ni-se scrie: I. Zglimbea își lăsase pe copiii lui, unul de 4 ani și unul de 2, singuri acasă. Se vede, că au pus mâna pe cătrănițe, căci au aprins patul. Până să vină omul, a ars tot ce-a fost în odaie dimpreună cu cei doi copii. Paguba trece peste 100 fiorini, necotind viața bieților copilași, care nu se poate prețui.

Moarte aparentă. În S.-András au aflat zilele trecute pe cusătoreasa Catarina F. moartă pe podele. S'au încercat să o deștepte, dar' în deșert, căci corpul a rămas rece. Medicul chemat în grabă încă a constatat moartea. Ea a fost pusă în sicriu. A doua zi vede o femeie, că moarta deschide ochii. S'a chemat eară medicul, care a lăsat să o pună pe pat. După-cum se vede, ea a avut un fel de sgârcoiri. Dacă nu s'ar fi trezit, ar fi îngropat-o de viie.

De-ale Țiganilor. Țiganul Pera N. din Perlas s'a dus la neamurile lui din Etica-română. Seara a rămas la prietenul lui Ianoi Radu. Și-au petrecut bine și numai târziu s'au culcat. În decursul poveștilor oaspele a spus, că și-a vândut căruța și paripul și în ziua următoare va merge la Becăcherer, ca să cumpere Țigancei cercei de aur. Pela miezul nopții a eșit Radu strigând pe stradă că pe oaspele lui l'a înpușcat cineva pe fereastră cu revolverul. Cercetându-se lucrul, s'a aflat, că Pera a fost ucis cu un revolver, dar' din apropiere nemijlocită, căci se cunoaștea urma dela țeva revolverului, care a fost lipită de trupul celui ucis. El a fost arestat.

Gluma lui Kitchener. Oficierii englezi au ajuns până și de risul presei engleze. Astfel »Daily Telegraph« scrie, că în rapoartele ce ei trimiteau lui Kitchener adesea despre bătălii închipuite aproape totdeauna se laudau, povestind cum i-au zărit pe Buri, cum au tras cu tunul într'inșii etc. neuitând să termine stereotip: »Am văzut cum mai mulți Buri au căzut din sea«...

Însuși Kitchener s'a scârbit de atâtea nerușinare, și ca să le dea o lecție cuvenită drept răspuns la un asemenea raport telegrafic a răspuns: — Sper, că Burii nu s'au lovit tare când au căzut din sea«...

Reuniunea română de înmormântare din Sibiu își va ține adunarea generală ordinară (a II-a) Duminică, în 23 Februarie n. c., la orele 11 a. m., în localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« (Strada Bruckenthal nr. 17, etajiu). La adunare sunt invitați toți vechii membri ai reuniunii, cum și cei cari doresc a se mai înscrie. Vic. Tordășianu, secretarul reuniunii.

»Revista Ilustrată«, redactor Dr. Victor Onișor, nr. 3 a apărut cu următorul bogat și variat cuprins: Iubiri (poezie), de V. B. Muntenescu. — Om fericit (novelă), de I. P. Reteganul. — Din veacul nou (poezie), de A. Aciu. — Patruzei de mit de franci (istorisire), de E. Legouvé, trad. de Miți Victoria Onișor. — Adevăratul noroc (meditațiuni), de Nițu. — La Crăciun, La Anul-Nou (datine), de Andreiu. — Ciripituri (câteva reflexii inofensive), de Mefisto. — Cronica. — Deslegări de ghicitori. — Ghicitoră (șaradă), de Sili, Ghicitoră de șach, de Vasile Moldovan. — Posta redacțiunii. Ilustrațiuni originale: Perde vară, Un Evreu, Plante de apă. — »Revista Ilustrată« e cea mai ieftină revistă românească pentru familii. Are de colaboratori pe cei mai buni scriitori dela noi, redactarea e foarte îngrijită. Apare ia 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentele se fac la administrație în Bistrița. Strada Lemnelor 44. — O recomandăm în atențiunea publicului.

Escelenta »Revistă a învățătorilor și învățătoarelor din România« are în numărul 8 următorii articoli principali: Anul-Nou 1902, de Redacție. — Urări și adesiuni, de D. — O scrisoare, de N. Cosăcescu. — Din domeniul faptelor, de Th. Danelescu. — Delu frați, de Giacomo Tauro. — Educația națională, de frații Pătrășcoiu. — Moralitatea sătenilor, de I. Begu. — Școala și învăț agricol, de An. Marinescu. — Grădinele școlare, de I. Kalinderu. — Frecvențarea regulată, de V. Dorin. — Din program: Istoria, de D. Ștefănescu. — Importanța repetițiunilor, de G. Lupescu. — Sfaturi și precepte, de I. Teodorescu. — Marșul învățătorilor, de G. Coatu. — Centenarul Heliade-Rădulescu, de Asistent. — Desiderate, de Bălășel Ionescu etc.

Pentru iubiții răposați. Dl *Pompiliu Dan*, rectorul internatului gr.-ord. din Beiuș, contribuie la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« întru eternizarea memoriei mult regretatului president onorar al Reuniunii *Nicolae Cristea, suma de 5 cor.*; la același fond contribuie în amintirea acum amintitului cum și a mult regretatului învățător *Alăman Galea* din Rășinari, parochul *Ioan Bercan* din Merchășa *suma de 3 cor.*

Foamete la noi. În comunele Bogata și Mattesdorf (cercul Cohalmului) e foamete. A treia parte dintre locuitori n'au ce mânca. Causa acestor stări triste ar fi comasația, care ține de mult timp și a împedecat pe partea mai mare a locuitorilor să și lucre pământul. Direcțiunile au luat măsuri de ajutoare.

Foamete în India. Din Calcuta se vestește, că în cele două districte, în cari a bătuit înainte cu 2 ani foametea, eară a izbucnit aceasta. Peste 300 mii de oameni n'au ce mânca.

Un schelet. Săpându-se fundamentul pentru o casă nouă în Arad, s'a aflat un sicriu, în care era un schelet și lângă el o scrisoare. Scrisoarea e sentența unui tribunal din anul 1821. Atunci condamnase pe un soldat, care desertase, să treacă de opt ori prin nulele a 300 soldați. Bietul soldat a căzut mort, neputând suporta atâtea lovituri, și a fost înmormântat pe locul, unde se zidește acum casa cea nouă.

Dela tribunalul din Sibiu. În săptămâna aceasta a fost judecata femeii Maria Trifan din Dobârca, care și lăsase fetița de 3¹/₂ ani singură acasă și l'a reînțoarere a aflat-o arsă, după cum am fost publicat și noi. Procurorul a acuzat-o cu ucidere din negrijă. Tribunalul a achitat-o însă, luând în considerare sărăcia ei și locuința afară din sat, așa că nu avea pe cine să lase cu ea, nici n'o putea lua cu sine. Procurorul a apelat însă contra acestei sentențe.

Jertfa vrăjitoriei. Un cas șgduitor a produs teribilă iritație în comuna *Topolya*, unde două vieți au căzut jertfă la vrăjitoriile unei țigance. O anumită *Kucsera Katalin*, fată acolo, era înfrântată cu flăcăul *Husznyák János*. Fata era teribil de geloasă și mereu avea frică, că mirele o părăsește. O țigancă s'a oferit să-i facă un leac, pe care dacă mirele îl bea va îndrăgi-o atât de mult, încât într'o săptămână se vor cununa. Fata a dat »leacul« mirelui în vin să-l bea. Altă zi flăcăul a fost mort. Fata a descoperit faptul mamei sale, apoi de frică că va fi dată în judecată și va ajunge în închisoare, s'a spânzurat. Țigancă a fost arestată imediat.

Un nou mijloc contra officei. Dr. G. Kaiser din Viena a vindecat bolnavi de tuberculosă cu ajutorul razelor de lumină dela o lampă albastră. Pe baza cercetărilor lui a constatat, că lumina albastră și ultravioletă ucide bacilii și potolește durerile.

Dela petrecerile noastre. In Vurpăr s'a dat in seara de Anul-Nou o petrecere foarte reușită, aranjată de părintele Manișiu și învățătorul V. Popa cu feciori și fete din sat. S'au dovedit buni declamatori feciorii Ilie Coldea, I. Banea și Ilie Giurgiu. Canțonetele »Barbu Lăutarul« și »Herșou boccegiul«, au fost escelent predate, cea dintăiu de dl P. Luca, pedagog anul III, a doua de dl V. Popa, învățător.

După producțiune a urmat joc, ear' in timpul pauzei s'a jucat »Călușerul« din partea a 8 jani in frunte cu conducătorul Vasile Popa.

La această petrecere a binevoit să suprasolvească dl N. Pandrea, preot și V. Zoppelt, notar, câte o coroană, pentru care li se mulțumește și pe calea aceasta.

Întreg meritul reușitei e al preotului și învățătorului, precum și al junilor și junelor, cari ascultând de glasul conducătorilor lor și-au dat multă osteneală să deprindă bine cântările și declamațiunile.

— In *Uioara* s'a dat in 2 Febr. a. c. o reprezentațiune compusă din cântece, declamări și piesa teatrală »Vlăduțul mării«. Toți s'au achitat frumos de rolurile lor, indeosebi tineră M. Dănilă, ca declamatoare, tinerii M. Onac și N. Orișan in dialogul contra beției, ear' in piesa teatrală N. Mărza, I. Roșca, N. Moldovan, M. Roșca și S. Baci. Inteligență română a fost foarte puțină, ceea-ce e de reprobat, oăci astfel de petreceri trebuie spriginite.

De încheiere zic: Onoare tinerilor teatraliști și cântăreți, onoare dlui Inoze, care deși de alt neam, dar' pe lângă o remunerație bagatelă și-a dat silința de a învăța pe coriști, onoare mai presus de toate părintelui Badiu, care a început așa lucruri frumoase și folositoare și in sfârșit onoare și mulțumită publicului, care a luat parte.

La petrecere au suprasolvit d-nii: Greg. Tămaș 60 bani, Ioan Isidor 40 bani, preotul Negrea 1 coroană 80 bani, preotul Badiu 1 cor. 80 bani, Herberger 1 cor., Fillak 40 bani, Kohn 20 b., Moga, Hosszu și Karácsonyi, câte 40 bani, Cadar 2 cor., Chioran 1 cor. 20 bani. Primească acești domni sincerele noastre mulțumite. G. Roșca, casnar.

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocașiunea producțiunii teatrale musicale-declamatorice a tinerimii române din Cristian (lângă Sibiu) ținută la 26 Februarie a. c. in favorul bibliotecii parohiale au binevoit a suprasolvii următorii domni:

On. Domn Dumitru Șurean, preot in loc 2 cor.; Constantin Dragoș pant. Sibiu 2 cor.; Ioan Radu neg., Turnișor 2 cor.; domnișoara Elena Reou, învățătoare, Tălmăcel 1 cor.; On. domn Ioan Mihui, expedit. la Cons. archid. Sibiu 1 cor.; Matias Drotlef profesor in loc 1 cor.; I. P. 1 cor.; Alexandru Bloț Sibiu 1 cor.; Ioan Crișan, epitrop 1 coroană; Iacob Fleschin, cioban la părintele din loc 1 cor.

Ulterior au mai incurs la părintele D. Șurean dela Onor. domn Ioan

*) Pentru cele cuprinse in rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

Manta, preot Gurariului 2 cor.; dela dl Ilie Măclăar, proprietar Gurariului 2 coroane; dela domnul Dumitru Mosora, învățător Săliște 1 cor.; dela domnul Traian Costandă Sibiu 2 cor.: laolaltă 21 cor.; cari adăogându-se la suma de 54 cor. 92 bani incursă din vinderea biletelor dă suma de 75 coroane 92 bani.

Subtragându-se spesele din suma de 57 cor. 92 bani, rămâne venit curat de 18 coroane, cari s'au și dat spre întrebuintare in scopul anumit.

In numele membrilor bibliotecii parohiale aducem și pe această cale mulțumitele noastre sincere tuturor cari au binevoit a suprasolvi și a participa la producțiunea noastră, sperând, că nu vom fi uitați nici pe viitor.

Cristian, la 4/17 Februarie 1902.

D. Șurian, Ieronim Nemeș,
paroch. învățător.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu hl. 13—14, seacă 8—8.60, orz 7.60—8, ovă 4.80—5.20, cucuruz 7.80—8.40 cor.; 10 ouă 45—50 b.

Piața banilor din Sibiu. Galbunul 11.26; 20 lei (hârtie) 18.92; 20 lei (argint) 18.76, lira turcească 21.40, lira engleză 23.88; 20 marce germane 23.38; napoleonul 19; rubla (hârtie) 2.52; rubla (argint) 2.46 cor.

Budapesta. Grâu bănațenesco, 50 chlgr., 9.05—9.65, seacă 7.65—7.85; orz 6—6.75, ovă 7.50—7.90, cucuruz 5.10—5.20, cincantin 5.90—6 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

Abonenților din America. Sosindu-ne mai multe reclamațiuni pentru neprimirea foii, rugăm pe abonenții noștri de acolo să observe 2 luauri: 1, Indată ce-și schimbă adresa, să ni-o scrie, căci până ce sosește epistola de acolo îi trebuie cel puțin 12 zile și in restimpul acesta au mers de aici doi numeri de foaie, cari sunt pierduți. 2, Când trimit bani prin vr'o agentură să ne scrie și o epistolă, căci de multe-ori agentura nu spune numele, așa că nu știm cui să trimitem banii. Așa am primit 10 cor. abonament anual dela o bancă din Bohemia, care spune că le-a primit dela cassa postală de păstrare din America, fără să ne spună însă pe al cui nume. Din astfel de pricini se nasc apoi une-ori întâzieri.

Dlul Suciu Nic. Nu ne spui, făcut-ai protest la pretură? Dacă-ți improtocolezi firma, trebuie să ai in prăvălio cărți timbrate pentru purtarea socotelilor.

Dlul Aron Macra, Criștor. Ou 30 bani o capeți la o librărie din Dava. Mustățile nu cresc, ori ce pomadă ai folosi. Cele-ce se anunță prin gazete sunt minciuni, cu cari jefue pe cei—necumînți.

Dlul Petru Rătiescu, cantor Bucuroș publicăm întâmplări de pe la Dvoastră, precum și poesii populare, dacă n'au mai fost publicate până acum nicăiri.

Dlul N. Vlăgarea. Vorbă de reducerea serviciului militar se face in fie-care an, numai cât cei mai mari nu vor să o primească.

Doamnei Maria Simion, Iungstown, America. Pe an 10 coroane. Da un catalog ne vom îngrijii.

Dlul D. Gruescu, Crasova. Adresează-te la marele grădinar W. Mühle in Timișoara.

Dlul Gheorghe Schitea, Tichiriș Rusia. Călbeaza n'are leac. Ca să nu se molipsească oile, trebuie ferite de pășunatul in locuri apătoase. Ca să nu rămână oierul de pagubă, îngrășă astfel de oi și le taie.

Din cauza lipsei de loc vom da celelalte răspunsuri in numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

De vînzare

este o casă nouă cu grajduri și grădină, pe lângă condițiuni foarte avantajoase. Informațiuni se pot afla la proprietar, Sibiu Freundschaftsgasse 7.

Indispensabil

pentru fiecare econoamă este magazinul de vase de smalt

din Sibiu

strada Cisnădiei nr. 24,

care numai de câteva zile s'a deschis și unde se vînd vase de smalt numai

după greutate.

Un chilogram costă 70 cr. sau cor. 1.40.

Un vagon de marfă nouă

a sosit tocmai acum, prin urmare depositul e foarte bine asortat cu tot felul de articli necesari pentru economia casei.

On. public este invitat să viziteze acest magazin și să binevoiască a face binevoitoarele sale cumpărări.

Cu deosebită stimă

F. Beitscher,

Sibiu, strada Cisnădiei 24.

Revînzătorilor se dă rabat mare.

A apărut și se află de vînzare la »Tipografia« soc. pe acțiuni in Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“

cuprinzînd

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu porto pestel 1 coroană 20 bani.

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni in text.

Editura și proprietatea

Asociației rom. de agricultură din comitatul Sibiu.

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adînc simțit in literatura stupăritului. Broșura este scrisă pe frunză învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot social.

Se vînde la

Librăria W. Kraft.

Econoamă.

Pentru casa unui preot dela țeară se caută o femeie între 25—35 ani, bună econoamă, care se se priceapă în ale bucătăriei, grijei casei, curții și grădinei. Să așteaptă, ca să știe ceti și scrie. Femei văduve, fără copii, pot să-și asigure viitorul, conform purtării, ce vor avè. Ofertele, cari se cuprindă condițiunile și fotografia persoanei, să se adreseze la administrația acestei foi, de unde le va lua cel interesat.

11 2—3

Pentru fotografii, cari se vor retrimite, să asigură completă discrețiune.

Vânzare de lemne de Brad.

Se primesc următoarele comenzi:

1. Brazi până la 15 m. lungime, grosime dela 25—40 cm. diametru.
2. Caferi dela 5—10 metri lungime, 10—15 cm. diametru.
3. Pari de hemeiu dela 6—10 metri lungime, 8—15 cm. grosime.
4. Pari de vie dela 3—6 m. lungime, 4—8 cm. grosime.

Toate comenzile vor fi adresate numai la subscrisul.

Ioan G. Bozdocu,
Veștem,

16 1—2

p. u. Veszvény, lângă Sibiu.

Anunț.

Subsemnatul am onoare a face cunoscut d-lor preoți și curatori bisericești și comercianți, că am deschis o fabrică de lumini de ceară albă și galbina pentru biserici, precum flăcâi cu flori, roate, coardă și de tot felul, pe cari le pot vinde cu prețurile cele mai moderate.

Trimit în ori-ce parte a țerii pachete postale, și cantități mai mari în lăzi pe calea ferată. Prețcurenturi și probe se trimit la cerere.

13 3—3

Cu toată stima

Nicolae I. Moga,
comuna Poiana Szebenmegye.

Cancelist notarial

se caută în cancelaria subscrisului. Se cere cunoașterea limbii maghiare și române. Remunerațiune 20 cor. lunar, cuartir, vîpt, spălat și din esecuti după conduită. Adresa George Buda, not. cerc., p. u. Koneza, Alsófehérmegye. 15 2—3

Boltă de vânzare.

Se află o boltă de vânzare, situată în mijlocul unei comune cu o populațiune de 2600 suflete tot Români. Boltă este binișor aranjată cu toate mărfurile ce se cer în această comună. Se vinde și mobilierul din odaia de locuit. 17 1—3

Doritorii de a cumpăra această boltă să se adreseze la administrația acestei foi, de unde vor primi informațiuni detaliate.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzem-körut nr. 23.

Masagiu. Cel mai potrivit spirt pentru masagiu e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masagiul. Aplicarea se face punând 1—2 linguri de spirt într'o farfurie sau într'o ciașcă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmă de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul înviorază corpul. 10 28—52

Ferți-vé de Imitațiuni.

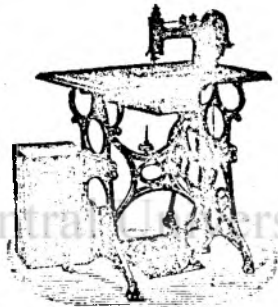
Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magaz n de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sînt esecutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[3] 4—

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi ia voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru bisericl și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumînă Atyoelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcll-mare Nr. 8.

[9] 2—